

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. III. A quo Judice citatio fieri debeat, & qui citari debeant, & quis sit finis,
& effectus citationis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](#)

test, clatā adē voce citatur, ut vicini etiam de ea testari possint, vel quando pro conditione personae per litteras submissas citatur. Alia realis est, quæ fit per captivitatem & apprehensionem personæ, ut ad Iudicem adducatur, quæ realis citatio in criminalibus potissimum locum habet. Alia autem citatio simplex dicitur, quæ citatum non prius contumacem facit, quam ter facta fuerit, ita tamen ut inter singula citationum edicta certum & justum temporis intervallum, decem scilicet dies intereesserint. Alia dicitur peremptoria, quæ pro tribus distinctis habetur, si in citatione adjiciatur terminus, peremptoriæ, & tantum temporis continet, quantum aliae tres citationes diverso tempore factæ includerent. Et demum citatio alia juris est, quomodo ipsum jus statuit tempus, intra quod se fuisse quis debeat (quæ citatio, etiam si jus terminum peremptorium non habeat, semper tamen peremptoria est) alia hominis, cum quis Iudicis mandato in jus vocatur.

Requiritur autem ad legitimam citationem primum, ut exprimatur nomen & cognomen Iudicis citantis, ut citatus noscere possit, competens ille Judex sit, vel non sit; Delegatus sit, qui una cum citatione copiam suæ delegationis transmittere debet, an Ordinarius. Secundum requiritur, ut exprimatur Rei, qui citatur nomen, & cognomen, vel saltem universitas illa, quæ citatur, ut noverit citandus, quod ad ipsum citatio pertineat. Tertius requiritur, ut contineat nomen & cognomen Actoris, ut noverit Reus non ex officio Iudicis, sed ad instantiam fieri citationem. Quartus requiritur, ut in

citatione exprimatur causa, saltemque, ob quam quis citatur, ut instruatur scilicet reus, super quo conveniat, & deliberare possit, utrum litigatum sit. Quintus requiritur, ut locus judiciale tribunal apponatur (nisi aliunde constat de tali loco) ut sciat scilicet citatus, in territorii fines egrediatur Iudex, & rursus sibi locus sit, ad quem citatur. Sextus denique requiritur, ut dies certus terminus congruus comparendi in citatione exprimatur, ut noverit citatus, & dies ad quam citatur, sit iuridica &c.

§. II.

Quot, & quæ sint partes citationis?

Quilibet citatio tres partes habet, Notario diligenter actis litis intendendas. Primum mandatum judicis, hoc quo non valet citatio. Secundo ut notarius citationem sibi demandatam exequatur in faciem citandi, si reperiit posse, vel ad illus domum, si aliter reperi non possit. Tertiū ut nuntius faciat citationis factæ relationem Iudici, qui Notario in acta referri debeat, ut citatione facta constet, vel si Iudex præfens non adsit, soli Notario, citationem etiam creditur, & plena fideliter habetur præsertim in civilibus.

§. III.

A quo Iudice citatio fieri debet & qui citari debeant, & qui finis, & effectus citationis?

Quilibet Judex competens, si Ordinarius ille sit, sive delegatus judicatae potest, cum sine citatione judicatio

dictionem suam exercere non posse, ita tamen, ut qui delegatam tantum jurisdictionem haberet, verbaliter tantum vel in scriptis citare possit, non autem realiter per capturam, aut per Edictum, nisi quod Edictum sit delegatus supremi Principis, aut specialem commissionem etiam quodam capturam habeat. Et quamvis citatus privilegium ab exemptione hujus Iudicis habere possit, comparet tamen debet, & privilegium suum exhibere, ne contumax centetur, nisi privilegium illius notorium esset, ut est privilegium Clericorum contra Laicum judicem. Citari autem debent, & posse sunt omnes, quorum interest causa, que in iudicio agitur, sive qui ex actu aliquo, qui fit in iudicio, lèdi possunt, nisi tali iudicio per se praesentes sint, aut alia aliqua causa interveniat, ob quam omitti potest citatio, ut videre est apud

Civilistas. Finis autem citationis est, ut Reus ad petitionem Actoris in iudicio compareat, & ad defensionem se reus parate possit. Effectus denique citationis sunt, primò quod obliget citatum ad comparendum, nisi justa causa excusat, Secundò quod inducat præventionem respectu illius causæ, respectu cuius citatio facta est. Tertiò quod perpetuet jurisdictionem Delegati, postquam ab hoc emanavit, etiamsi nondum ad citati notitiam pervenerit, ita ut morte Delegatis non expiret. Quartò quod inducat vitium litigiosi, & litis pendentiam, ita ut nulla sit rei talis litigiosæ alienatio. Et quintò denique, quod interrumpat odiosam præscriptionem longissimi temporis. 30. vel 40. annorum; ad quam intermissionem etiam unica, & simplex citatio sufficit.

TITVLVS III.

DE LIBELLI OBLATIONE.

§. I.

Quid, & quotuplex sit Libellus, & an necessario cuique offerendus sit?

Post legitimam citationem offertur iudicilibellus reo tradendus, ut hic sciat, & videat, quid ab ipso petatur, & an contendere velit. Est enim libellus prout hoc loco sumitur, nihil aliud, quam editio actionis futurae litis speciem continens. Debet autem hiclibellus in seripto offerri, ad multas fraudes cavendas

et. i. b. t. debet esse brevis, tantum necessaria & utilia continens; debet esse perspicuus & clarus, & idem non facilè admittitur libellus alter novus, nisi propter probabile dubium altera nova petitio videatur admittenda, ad eundem fortassis finem contendens debet esse ordinatus, tria continens, Primo scilicet narrationem facti, Secundò medium concludendi sive justam causam petendi, Tertiò denique ipsam petitionem, & quamvis principaliter & primò Iudici sit offerendus

KK 2

dus